

د کووېډ-19 په اړه 7 هغه شیان چې والدین باید ورباندې پوه شي

1. ماشومان باید واکسین وکړي.

کووېډ-19 له هغو احتمالي خطرو څخه ډېر خطرناک دی چې کېدای شي له واکسینو څخه رامنځ ته شي. په داسې حال کې چې مور نوي ډولونه وینو، گڼ شمېر ماشومان د وایروس له امله له جدي او اوږدمهاله جانبي عوارضو څخه ځورېږي او په روغتون کې بستري کېږي. کووېډ-19 اوس د بالغانو لپاره د مړینې له 10 اصلي لاملونو څخه گڼل کېږي، او 1/3 هغه بالغان چې بستري شوي دي جدي مراقبت ته یې اړلرله.¹

2. واکسین په بیرته نه دي شوي.

ساینس پوهانو د نړۍ په کچه له یوې لسیزې را پدې خوا په دې تکنالوژۍ باندې کار کړی دی. د کووېډ-19 واکسینو لپاره د خوندیتوب هېڅ اقدام له پامه نه دی غورځول شوی—یوازې سره پټۍ او بیروکراسۍ — او کلینیکي آزموینې هم د نورو واکسینو په څېر له دې پړاوونو تېرې شوې دي. مور پوهېږو چې واکسین خوندي او مؤثر دي ځکه سلگونه زره کسانو په داوطلبانه توگه په کلینیکي آزموینو کې برخه اخیستې ده. ساینس پوهان توانېدلي وو چې واکسین په چټکه توگه وڅېړي—پر ځای د دې چې کلونه صبر وکړي څو په کافي شمېر گډونوال ومومي.

3. خفیف یا متوسط جانبي عوارض عام دي.

ستاسو ماشوم کېدای شي له واکسینو وروسته خفیف یا متوسط جانبي عوارض ولري، لکه تبه، د عضلاتو درد، د سر درد، د ستړیا احساس، یا د تزریق د ساحې سوروالی. دا د واکسینو وروسته عمومي خبره ده او دا په دې معنی چې ستاسې بدن د مدافعي د غبرگون کار پیل کړی دی او د ناروغۍ سره مبارزه زده کوي. شدید جانبي عوارض او حساسیتي غبرگونونه ډېر لږ دي. د کووېډ-19 له امله له خطر سره د ژوند د مخ کېدو د خطر کچه تر هغو احتمالي خطراتو ډېره لوړه ده چې کېدای شي د واکسینو د جانبي عوارضو له امله درته پیدا شي.

4. اوږدمهاله جانبي عوارض، لکه نه امېندواره کېدل یا د جنین سقط هېڅ امکان نه لري.

که تاسو د ټولو واکسینو تاریخچه وگورئ، له واکسینو څخه غوڅ اکثریت جانبي عوارض د واکسینو له کلینیکي آزموینو 30-45 ورځې وروسته رامنځ ته کېږي. له همدې امله FDA له کلینیکي آزموینو وروسته، مخکې له دې چې د بېړۍ استفادې اختیار وکړي، لږ تر لږه د 60 ورځو انتظار غوښتنه کوي.

زرگونه نېځو د امېندوارۍ پر مهال واکسین ترلاسه کړي دي او یا هم له واکسینو وروسته امېندوارې شوي دي. معلومات نښي چې د کووېډ-19 واکسین د نه امېندواره کېدو، د جنین د سقط، یا په امېندوارۍ یا د ماشوم د زیږېدو پر مهال ماشوم یا مور ته د ستونزو د پیدا کېدو سبب نه دي گرځېدلي. په هر صورت، مور گڼ شمېر امېندواره نېځې لیدلې دي چې د کووېډ-19 واکسین یې کړي دي او د وایروس له امله له جدي پیچلتیاوو او ستونزو سره مخ شوي دي.

[https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/70/wr/mm7023e1.htm?s_cid=mm7023e1_w%20\[cdc.gov\]](https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/70/wr/mm7023e1.htm?s_cid=mm7023e1_w%20[cdc.gov]) 1

5. واکسین دېر مؤثر دي.

کلینیکي آزمویڼو ښودلې چې د کووېډ-19 واکسین د 15-12 کلونو ترمنځ ماشومانو لپاره له وایروس څخه د خوندي پاتې کېدو لپاره 100% مؤثر دي. واکسین د وایروس له ټولو انواعو سره مبارزه کوي، نورو خلکو ته یې د خپراوي مخه نیسي²، او کېدای شي³ په هغو خلکو کې ښه والی رامنځ ته کړي چې د کووېډ-19 له اوږدمهاله تاثیراتو څخه ځورېږي. د واکسینو کول همدارنګه د کم شمېر خلکو لپاره چې له واکسینو وروسته یې د آزمویڼې پایله مثبت وي، ناروغي لنډوي او خفیفې کچې ته یې راوړي.⁴

6. حتی، که ستاسو ماشوم له مخکې څخه هم کووېډ-19 لرلی وي نو بیا هم باید واکسین ورکړل شي.

ستاسو ماشوم باید واکسین وکړي، حتی که هغوی مخکې د وایروس له امله سخت ناروغه شوي نه وي هم. څېړنې ښيي چې واکسین د بدن د طبیعي دفاعي سیستم په پرتله اوږدمهاله دفاعي سیستم چمتو کوي (په ناروغۍ باندې له اخته کېدو څخه دفاعي سیستم) او د وایروس د مختلفو ډولونو پر وړاندې بدن ساتي. واکسین ستاسو ماشوم په وایروس باندې له بیا اخته کېدو څخه ژغوري.

7. د کووېډ-19 mRNA واکسینونه ستاسو ډي اېن اې ته تغیر نه ورکوي.

- داسې شیان هم شتون لري چې mRNA واکسینونه یې نشي کولای⁵.
- mRNA ستاسو په ډي اېن اې کې بدلون نشي راوستلای
 - mRNA حتی هغو حجرو ته نشي داخلېدلای چې هلته ډي اېن اې موقعیت لري (او هسته بلل کېږي)
 - mRNA خپل ځان نشي تغیرولای چې په ډي اېن اې واوړي

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/science/science-briefs/fully-vaccinated-people.html> 2

<https://www.yalemedicine.org/news/vaccines-long-covid> 3

<https://www.cdc.gov/media/releases/2021/p0607-mrna-reduce-risks.html> 4

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/different-vaccines/mrna.html> 5

